

Wat is duaal inburgeren?

Duaal is participeren

Voldoende van Nederland en de Nederlandse taal leren om actief te kunnen deelnemen aan de Nederlandse samenleving

Duaal is gelijktijdigheid

Les en praktijk vinden gelijktijdig plaats:

- organisatie van taalcontact
- leren door doen
- in een concrete context

Duaal is samenhang

Les en praktijk hangen inhoudelijk samen:

- taal leren rond en in situaties
- wisselwerking tussen les en praktijk

Duaal is passend en relevant

Afstemming trajectkeuze/invulling op situatie, doelen en capaciteiten van de inburgeraar:

- gericht op wat de inburgeraar op lange termijn kan en wil bereiken
- gericht op wat de inburgeraar daarvoor nog moet leren

Besluit Inburgering

Nota van toelichting betreffende duale inburgeringsvoorziening (29-12-2008)

‘Een duale inburgeringvoorziening is een inburgeringvoorziening die gecombineerd wordt met activiteiten gericht op het bevorderen van de actieve deelname van de inburgeringsplichtige aan de Nederlandse samenleving. Die activiteiten (hierna: de praktijkcomponent) dienen in samenhang en ten minste voor een deel gelijktijdig met de onderdelen van de inburgeringvoorziening gericht op taalverwerving en verwerving van kennis van de Nederlandse samenleving (hierna: de inburgeringcomponent) door de inburgeringsplichtige te worden uitgevoerd. Het heeft de voorkeur dat de inburgeringsplichtige gedurende de helft of meer van de looptijd van de inburgeringcomponent ook bezig is met de praktijkcomponent. Het is dus de bedoeling dat de inburgeringsplichtige door de praktijkcomponent wordt ondersteund bij het realiseren van zijn (toekomstige) deelname aan de Nederlandse samenleving. Bij een duale inburgeringvoorziening is essentieel dat de inburgeringcomponent en de praktijkcomponent in samenhang worden vormgegeven en uitgevoerd: de taalverwerving heeft betrekking op de praktijkcomponent en de praktijkcomponent heeft een expliciete rol in het stimuleren, ondersteunen en faciliteren van het taalverwervingsproces.

De praktijkcomponent moet evenals een inburgeringvoorziening zoveel mogelijk worden afgestemd op de persoonlijke situatie, doelen en capaciteiten van de inburgeringsplichtige. Met andere woorden: de praktijkcomponent dient voor de inburgeringsplichtige passend en relevant te zijn.

[...]

Indien voor een inburgeringsplichtige een duale inburgeringvoorziening is vastgesteld betekent dat niet dat pas aan het inburgeringsexamen of het staatsexamen kan worden deelgenomen als de praktijkcomponent is afgerond. Een praktijkcomponent kan ook

voortgezet worden na het succesvol afronden van de inburgeringvoorziening. Aan de praktijkcomponent is geen examen verbonden.’

Waarom duaal inburgeren?

Duale trajecten zijn effectiever en efficiënter: met een duaal traject leer je de taal sneller en beter.

Wetenschappelijke achtergronden

Uit de wetenschap halen we de volgende argumenten voor duale trajecten.

Taal leer je beter en sneller met:

- **Taalcontact met moedertaalsprekers:** de belangrijkste factor om de taal snel en goed te kunnen leren, volgens docenten en taalleerders zelf
- **Leren door doen:** actief met de taal bezig zijn, gedwongen worden tot communicatie bevordert onthouden en automatiseren, kennen en kunnen.
- **Concrete context en koppeling aan situaties:** aanbieden van informatie en ruimte tot oefenen in een concrete context vergemakkelijkt en bevordert taalleren
- **Een inhoudsgericht traject:** met onderwijs gericht op een vak of richting leren mensen meer en beter dan met algemeen taalonderwijs
- **Interne motivatie:** aansluiten op de doelsituatie, met onderwijs in de doelsituatie en met zichtbare resultaten motiveert taalleren en motivatie is een belangrijke succesfactor.
- **Zelfverantwoordelijkheid voor het leren:** leren voor eigen doelen en kansen, in een traject dat aansluit bij wensen, behoeften en competenties bevordert zelfverantwoordelijkheid en dat is een belangrijke succesfactor.

Praktijkervaringen

Trajecten waarin deze argumenten zijn geconcretiseerd laten zien:

- **Taalstages** blijken al in een vroeg stadium van taalverwerving vruchten af te werpen
- **Geïntegreerde trajecten** blijken succesvoller dan regulier mbo
- Bedrijven zijn positief over het effect van **Nederlands op de werkvloer en Inburgeren op de werkvloer**

En bovendien:

- Duaal leren is in diverse grote landen een beproefde aanpak

Meer lezen?

Theoretische achtergronden, onderzoek en praktijkervaringen van waarom duale inburgeringstrajecten beter werken dan andere inburgeringstrajecten vindt u in de tekst 'Waarom Duaal?'.

Inventarisatie van de inhoud van duale inburgeringsvoorzieningen bij tien gemeenten

Uitvoering

Servicepunt Arbeidsmarktgerichte Inburgering (ITTA, Universiteit van Amsterdam), in samenwerking met de Werkgroep Duaal van Deltaplan Inburgering

Doel

Beeld van de praktijk van duale inburgeringsvoorzieningen bij gemeenten

Werkwijze

Gesprekken met tien middelgrote gemeenten en twaalf verschillende taalaanbieders

Onderwerpen

- Typen duale inburgeringsvoorzieningen
- Inhoud van praktijkcomponenten
- Gelijktijdigheid van activiteiten
- Organisatorische afstemming
- Inhoudelijke samenhang tussen de componenten
- Aansluiting op capaciteiten, mogelijkheden en wensen van de deelnemer
- Begeleiding van de deelnemers
- 'Algemene' Good Practices
- Lesmethodes

Rapportage

- Samenvatting hoofdlijnen bevindingen
- Beschrijving van bevindingen en aangetroffen Good Practices
- Aanbevelingen
- Verslagen van de gesprekken (eventueel beschikbaar)

Meer lezen?

Een inventarisatie van de inhoud van duale inburgeringsvoorzieningen bij tien gemeenten vindt u in 'Rapportage Duale inburgeringsvoorzieningen'. Servicepunt Arbeidsmarktgerichte Inburgering, juli 2009.

Positieve bevindingen

- In alle gemeenten zijn er duale trajecten Werk (re-integratie) en OGO. In sommige gemeenten ook trajecten met vrijwilligerswerk/maatschappelijke participatie, beroepsopleiding.
- Per gemeente wisselt de hoeveelheid van praktijkcomponenten. Taalstages en werkstages komen veel voor. In re-integratietrajecten is er vaak sollicitatietraining/arbeidstraining. Soms is het aanbod heel breed met allerlei cursussen.
- Vaak wordt na enkele maanden gestart met een praktijkcomponent.
- Vaak is er regelmatig overleg tussen gemeente en taalaanbieder.
- In sommige gemeenten is er heel efficiënt contact tussen de diverse betrokken partijen.
- Bij veel taalaanbieders hebben de medewerkers (taaldocent en praktijkcoach) regelmatig overleg over de deelnemers (organisatorisch en inhoudelijk).
- De aanpak in geïntegreerde trajecten (samenhang tussen taallessen, vaklessen en werkstage) blijkt succesvol: lage uitval, hoge motivatie van deelnemers, veel deelnemers hebben snel werk.
- Soms worden taalleerdoelen geformuleerd voor de praktijkcomponent.
- Soms wordt eerst in de praktijk geoefend voordat het portfoliobewijs wordt gehaald.
- Soms wordt de deelnemer intensief begeleid op praktische en inhoudelijke zaken rond de praktijkcomponent.
- De intake is vaak redelijk uitgebreid.
- De lesinhoud is veelal CP-gericht/gericht op het behalen van het inburgeringsexamen.

Aanbevelingen

Visievorming en beleid

- Bied een substantiële praktijkcomponent aan
- Zorg voor duale activiteiten bij het OGO-profiel en het profiel Maatschappelijke Participatie
- Vermijd conflicterende belangen
- Bied passende trajecten door variatie in uitstroomdoelen
- Bied duale inburgeringsvoorzieningen richting Staatsexamen NT2 aan

Inkoop en opdrachtformulering

- Breng inhoudelijke samenhang aan t.b.v. inkoop en opdrachtformulering
- Bied passende trajecten aan door een verlengde of herhaalde intake in te voeren
- Vervul randvoorwaarden voor geschikte lesmaterialen

Uitvoering en regievoering

- Zorg ervoor dat stageplekken ook echt gelegenheid bieden tot taalverwerving
- Zorg voor begeleiding van de deelnemers gericht op wisselwerking tussen de componenten

- Zorg voor organisatorische afstemming.